

OBSERVATOIRE EUROPEEN DU PLURILINGUISME

L'OEP a besoin de vous. Pensez à lui apporter votre soutien. Cliquez

Информационен бюлетин на ЕОВМ № 56 (октомври декември 2014 г.)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu>

Редакционно: Зората на една нова епоха?

Често се казва, че за да сме убедителни, трябва към словата да добавяме и жестове. В политиката поведението, действията означават повече от изявленията. Само да има противоречие между едното и другото, и доверието се срива.

Спомняме си, че на Евровизията от 15 май, в разгара на кампанията за номиниране на бъдещия председател на Европейската комисия, Жан-Клод Юнкер, а също и съперникът му от Гърция Алексис Цирпас се изказваха – първият на френски, вторият на гръцки, за ужас на екипа на организаторите от Европейския съюз за радио и телевизия, които искаха да наложат на кандидатите английския като единствен език.

Впоследствие Жан-Клод Юнкер потвърди намерението си, ако бъде избран, да обърне повече внимание на официалните езици, и като начало на френския и немския.

Нито един медиен орган не отбеляза, че на заседанието за встъпване в длъжност на новата Европейска комисия на 22 октомври Жан-Клод Юнкер държа своята [реч на френски, немски и английски](#), а Мартин Шулц се изказваше основно на немски. Така беше и на [пресконференцията](#) след това заседание на Европейския парламент. Изслушването на 6 октомври на Федерика Могерини, върховен представител на Европейския съюз за външните работи, също беше проява на почти съвършено многоезичие.

Разбира се, Европейският съюз има цял куп други проблеми за решаване, особено в икономически и социален план, и ЕОВМ не е компетентна да се намесва в тези дебати. Но заявката, дадена от двамата председатели – на Комисията и на Парламента, в нашите очи е политически акт от съществена важност, който заслужава да бъде приветстван най-малко поради две причини.

Първо, възприемането от Европейската комисия на едноезицието под налягането на английския беше достигнало през последните петнадесет години такъв размах, че стана неотложно завръщането към духа на европейската интеграция и договорите, които поставят езиковото и културното многообразие като един от стълбовете на Европейския съюз.

Второ, разминаването между европейските институции и народите на Европа се задълбочи до краен предел не защото последните са срещу Европа, а защото европейското ...->

Управление и редакция: Кристиан Трамбле
Превод на български език: Екатерина Крумова

Инфобюлетинът се превежда от доброволци на [немски](#), [английски](#), [български](#), [хърватски](#), [испански](#), [гръцки](#), [италиански](#), [нидерландски](#), [полски](#), [португалски](#), [румънски](#) и [руски](#). Текстовете са достъпни онлайн. Благодарим на преводачите. Можете да добавите и други езици. [Свържете се с нас](#)

Прецидните бюлетини можете да намерите [тук](#)

В броя

- × Редакционно: Зората на една нова епоха?
- × Не пропускайте новите статии
- × Други съобщения и издания

-> управление не отговаря на техните очаквания, които са още по-големи в този период на дълбоки промени в световния ред.

Разбира се, въпросът за езика не е основният елемент, но трябва да се разбере, че хегемонията на английския в Европейската комисия бележи сериозно отдалечаване на тази институция от гражданите, тъй като Европейската комисия не е класическа международна организация. Тя е изпълнителният орган на европейско ниво.

Трябва да помним, че в едно отдавнашно, но натоварено със смисъл минало, с което някои не се колебаят да се аргументират, за да насърчат хегемонията на английския – който се определя като „латински“ на съвременето, – латинският в крайна сметка е бил изоставен за сметка на народните говори, тъй като ...->

-> населението вече не го е разбирало. Днес впрочем английският на практика се разбира само от една малка част от населението. Той е *лингва франка* в някои много специализирани сфери, но нито е единствен език, нито е общ и няма и да бъде. Освен ако не възприемем за напълно нормално властта да се упражнява от една каста, разполагаща с културата и прозорливостта да я упражнява – което в действителност е един от скритите принципи на неолиберализма, който така вдъхновява западните правителства и е нежна форма на диктатура. Европейската комисия обаче не трябва да се идентифицира с неолиберализма.

Ето защо трябва да се пише и говори на езиците на европейските народи.

Правото на език е право, което си пробива път. Шведите имат еди много показателен термин за това: KLARSPRÅK¹. Всеки трябва да има достъп до казаното и написаното от властите. Всеки има право да разбира. Това е въпрос на демокрация, правна сигурност и ефикасност. Това е условието всеки човек да може да участва в живота на обществото. Естествено тези елементарни правила трябва да се прилагат спрямо обичайния език на администрацията. Те са още по-наложителни и неотложни на равнището на международна организация, решенията на която имат огромно отражение върху ежедневието на хората.

Следователно правото да се разбира е абсолютно съществено. Но има и нещо друго. Има и право на изразяване. Ако в инстанциите за консултация с гражданското общество могат на практика да изразяват мнението си само тези, които владеят английския в достатъчна степен, за да бъдат убедителни, то само те участват в процеса на вземане на решения. Останалите чисто и просто напускат тези инстанции. Подборът се прави въз основа на езика, а това не е неутрално. За сметка на това пред лобистките групи се отварят широки прави улици.

Следователно налице е право на език, което включва правото на писмен и устен превод и правото на взаимно разбиране.

Също така много неща трябва да се променят в езиковия режим на европейските институции.

Но да започнем от начало.

Вече сме говорили по този въпрос, това да се карат неанглоезични да пишат текстове, които след това ще бъдат преведени на езика на автора, е най-малкото доста сюрреалистично. И така, нашето мнение е, че авторът следва за предпочитане да пише на своя език. Но тъй като естествено текстът му трябва да се разбира от всички и тъй като ще бъде променян многократно, той трябва да се преведе на един или повече езици, за да се гарантира доброто му разбиране. След това текстът трябва да бъде подложен на процес на подготвяне на езикови версии, който процес сам е такъв, че да гарантира качество. Партньорска организация на ЕОБМ – Институтът за сътрудничество с Изт. Европа (ICEO), е проучила из основи тази проблематика, в резултат на което тя препоръчва ...->

-> „гъвкаво триезичие“ при изготвянето на текстовете.

Ето как изглежда правилото: текстът се пише най-напред на езика на автора и веднага се превежда на поне два езика, от които най-малкото единият е от работните езици, което позволява използването, в зависимост от контекста, на официални езици, различни от работните. Така текстът се изготвя на три езика.

Препоръчаната от ICEO организация на работа, която е в пълно съзвучие с това, за което агитира и ЕОБМ, е приложима както към служителите на страните членки, така и към служителите на Европейския съюз.

Лесно измеримо е въздействието на новите практики, които ще бъдат отчасти завръщане към изворите и към един стар порядък, твърде бързо изоставен през последното десетилетие. По наше мнение това ще доведе до четири резултата.

Най-напред ще имаме езиково качество. Изготвянето на три езика, което не е сложно, е по-добро в това отношение от изготвянето на един език и превод след това на 23 езика.

Втората последица е механична: ще станем свидетели на постепенното изчезване на цели части от сайта *Euro-ра*, които днес са само на английски и ефектът им е, че изключват неанглоезичните читатели, независимо от нивото им на английски.

Трето: на всички официални езици трябва да бъде отдадено значение и те ще имат изгода от тези нови практики. Въпросното триезичие не се основава само на езиците, обявени за работни, а включва един до два езика, които не са такива.

Четвъртият и последен резултат е символичен. Едноезичието в съвременния свят не е напредък, а недостатък. Многообразието на езиците е част от биоразнообразието. Ето защо в работата на институциите трябва да бъде намерен точен баланс. ◀

1 Препратка към доклад на Карин Ридел (Старсбургски университет, EA 1339 LiLPa/GEPE), изнесен по време на семинара на 25 и 26 септември 2014 г.: *Поява на понятията „езикови права“ и „право на език“*. *Приносът на историческия подход*, Дом на науките за човека – Елзас – LiLPa (Лингвистика, езици, реч) – GEPE (Прочувателна група за европейското многоезичие).

Не пропускайте тези статии

[Объркването на езиците – твърде много англицизми!](#) Когато Хайнц Висман казва *Мислене между езиците* (*Penser entre les langues*, Albin Michel, 2012), той има предвид „възползване от богатството на езиците, от тяхната автентичност“, а не „смесване на езиците“, водещо до объркване. Ето един пример с кратък репортаж от 3 мин., излъчен на 21 октомври 2014 г. по новините в 20 часа на *France 2*. Тази статия не е предназначена конкретно за френска публика. Повечето европейци имат същата съдба. Да се обединим срещу объркването на езиците!

[Деца на „Еразъм“](#) Сред първопричините за наличието на двуезични семейства е европейската програма „Еразъм“. Това не са семейства с разнообразен произход, обединени от английския, а истински семейства, преди всичко двуезични, чиито деца израстват в две култури и са най-малкото триезични, при това щастливо.
Кратък 3-минутен репортаж, излъчен по новините в 20 часа на *France 2* на 21 октомври.

[Гърция](#): Мигрантските деца лишени от езикови курсове (*Le Courier des Balkans*). В превод на Лорелу Пиге.

Italiano in Svizzera, "il plurilinguismo è valore fondante della Confederazione" - Intervista alla cancelliera federale Corina Casanova, presente agli Stati Generali che si sono tenuti a Firenze - tvsvizzera.it, martedì 21 ottobre 2014 19:57 - ultimo aggiornamento 20:04

[Продължение](#)

[Dualité entre le français et les langues africaines : L'espace francophone à l'heure du renouveau linguistique](#) – Автор: [Gilles Arsene TCHEDJI](#) – четвъртък, 16 октомври 2014 г. 13:35 ч. за [Le quotidien](#)

S'il est vrai que le français est très parlé dans certains pays africains, il ne demeure pas faux que la langue de Molière perd du terrain. Beaucoup d'ouvertures se créent vers les langues africaines. Et ce renouveau linguistique doit susciter une réflexion profonde au sein de l'espace francophone.

[Продължение](#)

[Pour mieux comprendre la dimension linguistique de la qualité de l'éducation en Haïti \(R. Berrouët-Oriol\)](#) - Dans un très récent courriel, mon collègue et ami le linguiste Hugues Saint-Fort confortait mon propos en ces termes : « *Tu as tout à fait raison d'insister sur la dimension linguistique prioritaire de tout virage vers la qualité de l'éducation en Haïti* ».

[Продължение](#)

[Educação Bilíngue no Brasil](#) - Plurilinguismo, Interculturalidade e Educação no Brasil - O que é uma escola bilíngue?

Nesta época do ano é comum que os pais comecem a procurar escolas para os filhos e sintam falta de parâmetros objetivos em que basear sua escolha. Além dos muitos pontos a serem considerados na escolha de uma escola em geral, uma questão importante para os que procuram escolas bilíngues tem a ver com sua definição. Afinal, o que é (e como escolher) uma escola bilíngue?

[Продължение](#)

Съобщения и издания

L'OEP a besoin de vous. Pensez à lui apporter votre soutien. Cliquez

Les cahiers de l'OEP

Cahiers de l'OEP – Покана за изпращане на материали

Многоезичие и научно творчество

Проблематика

За разлика от служебните езици, предназначени да опишат с възможно най-голяма точност ограничените представи за действителността, езиците на културата обхващат целокупността на опита на човека. Бидейки универсални, всеки един от тях разполага със семантичните ресурси, необходими за развиването на нови форми на познанието. По този начин, когато човек, който е немскоговорещ, изучава физика на немски или франкофон се запознава с математиката на френски, докато използват техническия език на своите области, и двамата запазват контакт с майчиния си език, чието лексикално богатство и метафорична мощ стимулират интелектуалното творчество и насърчават формулирането на напълно нови хипотези. Като дават простор на специализираните научни изследвания в други сфери на опита, историческите езици играят основна роля в развитието на знанието. Но протичащото в момента в цяла Европа англицизиране на университетското образование води до пресъхване на това творчество. На служебен език – международния английски – се преподават науки, откъснати от езиците и културите, които са ги създали, като се прилагат стереотипни състояния на познанието, опростени резултати, готови решения за прилагане, които наистина могат да са оперативни на техническо равнище, но губят фатално творческата си мощ.

Във време, когато европейските университети се увличат по преподаването на английски език, е редно да се запитаме какво наследство ще оставим на младото поколение и да покажем явно безпътицата, в която има опасност да ги ввлечем.

Важни дати:

15 декември 2014 г.: изпращане на изложение на проекта за статия (до 1 страница)

Срок за изпращане на статията: 1 май 2015 г.

Формат на статията: 8 страници (20 000 знака с шпации) съгласно [приложените стилкови указания](#).

Текстовете трябва да се изпратят по електронна поща (документ WORD във формат RTF) до José Carlos Herreras <jch@eila.univ-paris-diderot.fr> И Pierre Frath <pierre.frath@aliceadsl.fr>.

Дни на науката: теория на превода и геополитика (покана за доклади)

Краен срок: 1 декември 2014 г.

Организатори: Mathieu GUIDÈRE (Университет Тулуза-2), James ARCHIBALD (Университет „Макгил“, Канада), Lynne FRANJIE (Университет Гренобъл-3), Astrid GUILLAUME (Университет Париж-IV „Сорбона“)

От времето на драгоманите преводът и геополитиката са неразривно свързани, но сътресенията от началото на този век (войната срещу тероризма, войната в Ирак, Арабската пролет, войната в Либия, войната в Сирия, други конфликти с международен отзвук, а също и възхода на екстремистите в Европа) значително засегнаха и измениха условията на работа в езиковите професии като цяло, и най-вече тези на преводачите.

[Продължение](#)

Музей, научно-популярен център за езиците на света,

в сърцето на Париж

Езикът, присъстващ дори в тайните дълбини на нашите сънища, има определяща роля в нашия живот. Постоянната изложба MUNDOLINGUA, разположена на близо 170 м², Ви кани да разбулите неговите тайни чрез единствено по рода си посещение на множеството тематични кътчета.

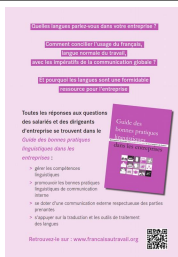
Изложбата е достъпна за всички, и дебютанти, и експерти. Тя има различни входящи нива чрез четива и аудиоматериали на сензорни екрани, игри, интерактивни демонстрации с множество необичайни предмети: глава, издаваща звуци, дърва на езиците, синтактически кубчета и блокчета, различни инструменти, използвани от лингвистите, работещи на терен, факсимиле от Розетския камък, шифровъчна машина „Енигма“ и др.

ASSOCIATION MUNDOLINGUA

10 rue Servandoni – 75006 Paris - tél. +33 (0)1 56 81 65 79

<http://www.mundolingua.org/> - contact@mundolingua.org

Работно време: всеки ден 10 – 19 часа

Ръководство за добри езикови практики в предприятията

На какви езици говорите във Вашето предприятие?

Как да се съгласува използването на обичайния език на работа – френския, с това, което диктува глобалната комуникация?

Защо езиците са чудесен ресурс за предприятията?

...

[Прочетете](#)

Да отхвърлим общностното едоезичие!

В края на тази статия е публикувана петиция, предложена от [Сдружението ICEO](#) (Институт за сътрудничество с Източна Европа) и неговите партньори, сред които е и ЕОВМ.

Когато около 90 % от текстовете, създадени от Европейската комисия, са на английски, докато говорещите на този език по рождение са едва много малка част от служителите на Комисията, това е едно напълно парадоксално едоезичие. Един автор германец пише например на английски, текстът му се проверява от редакторско звено, съставено от англоезични преводачи, след което, доста по-късно вече, се превежда на немски, както и на всички или няколко останали официални езика според характеристиките на текста.

[Продължение](#)

Нов модел на международно училище: Eugécole

Всъщност това не е съвсем ново училище, тъй като е създадено преди цели двадесет години в сърцето на 16-и район в Париж.

В началото идеята е била, че след падането на Берлинската стена и обявеното разширяване на Европейския съюз е било неотложно да се вземе на сериозно въпросът с езиците, но без да се стига до ограничаване само до английския, както беше направено в множество европейски страни и особено във Франция, където предлагането на езиково обучение се съсредоточи върху английския.

При това, когато са налице езикови амбиции, не бива да се скъпят средствата, трябва да се отбягва всяко аматьорство, без обаче да се губят от поглед националните програми.

[Продължение](#)

Еднодневен семинар 2014 г.: „Мигриране от език на език?“ (Париж, 26 ноември 2014 г.)

Сряда, 26 ноември 2014 г., 9:00 – 18:00 ч.

Исторически музей на имиграцията

Palais de la Porte dorée - 293 avenue Daumesnil - 75012 Paris

	<p>Второто издание на това еднодневно събитие, посветено на езиците на имиграцията, ще ви предложи:</p> <p>Продължение</p>
	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>LA SEMAINE DES LANGUES</p> <p>От 22 до 29 ноември 2014 г.</p> <p>Седмица на обмяна на мнения, срещи, прояви за популяризиране на многоезичието и езиковото многообразие, в семействата, в училище, в обществената сфера</p> </div>
	<p>Този език моят ли е? Многоезичие и миграция в литературата на френски език (покана за доклади)</p> <p>Този международен симпозиум има амбициите да официализира и да теоретизира явление, засягащо еднакво и лингвистиката, и литературата. Все по-голям е интересът към многоезичното авторство в различни видове текстове и жанрове...</p> <p>Организатори: Ana Clara Santos (Университет в Алгарве), Isabelle Simões Marques (Университет в Албърта), João da Costa Domingues (Университет в Коимбра), José Domingues de Almeida (Университет в Порто), Maria de Jesus Cabral (Университет в Коимбра)</p> <p>Продължение</p>
	<p>НОВО ИЗДАНИЕ под ръководството на Мишел Зенк Други езици, освен моя (<i>D'autres langues que la mienne</i>) (Изд. Odile Jacob), 2014</p> <p>В сборника със записки, озаглавен: „Провинцията на човека“, Елиас Канети пише: „Всички езици, които човекът би трябвало да притежава – един най-напред, за да разговаря с майка си, който никога повече няма да използва впоследствие; един изключително само за четене и на който не се престава да пише; един, на който се моли и от който не разбира и бъкел думичка; един, на който си води сметките, запазен само за финансовите му дертове; един, на който пише (но не и писмата си)...“.</p> <p>Продължение</p>
	<p>Излезе брой 6/2014 на периодиката <i>Cahiers du GEPE</i> (Проучвателна група за европейското многоезичие):</p> <p>Езикови политики в Европа. Въпросът за Общата европейска референтна рамка за езиците (ОЕРР)</p> <p>Изданието е достъпно безплатно онлайн: http://www.cahiersdugepe.fr/index.php?id=2608</p>

L'OEP a besoin de vous. Pensez à lui apporter votre soutien. Cliquez